

COMPENSATIEWAARDEN VAN HET NU

Het Nu, het heden, de tijd, waarin we leven, kun je zo'n klein beetje overzien. Het is het begin van Aquarius. Het is verder een jaar geweest, waarin Aquarius dus wel het een en ander voor het zeggen had. De invloeden daarvan heeft praktisch iedereen ondergaan. Je kunt niet precies zeggen hoe, want elke mens voor zich heeft de tendensen gevoeld. Ieder voor zich vindt zijn eigen moeilijkheden en zijn eigen problemen altijd het belangrijkste.

Wanneer we echter proberen dat heden (en daarbij ook het jaar dat komt) te ontleden, dan worden we wel met de neus gedrukt op een aantal typische kenmerken en typische regels van deze tijd en daarmee ook op een typische methode van werken en van leven, die juist voor deze dagen en voor deze tijd passend is en waarmee men dus een maximum aan resultaten kan behalen.

Laat mij dan beginnen te zeggen, dat het jaar 1965 in feite een Saturnus-jaar is. Saturnus is volgens velen demonisch. Hij is de rechter, hij is de beul. Aan de andere kant kunnen we zeggen - als we dat astrologisch zouden willen bekijken - dat er een aantal meer milde invloeden zijn. En die invloeden brengen ons dus ertoe om van dit jaar nu nog niet direct de allerslechtste verwachtingen te koesteren. Indien er - laten we het er meteen bij zeggen - een wereldoorlog zou uitbreken, dan zou dat waarschijnlijk zijn rond september. Ik denk zo ongeveer tussen 10 en 12 september. En als dat het geval is, dan weten we ook dat een dergelijke oorlog zeer waarschijnlijk in het oosten uitbreekt; dat de kwestie China - Formosa daar waarschijnlijk bij betrokken is; en dat we dan tot - zeg maar - half februari 1969 de aarde werkelijk wel in ellende zien.

Maar zo erg zal het waarschijnlijk niet worden. Want wat is typisch voor het heden? Wat is eigenlijk het eigenaardige verschijnsel van het komende jaar?

In de eerste plaats wel, dat er meer gepraat wordt dan gedaan. U hebt dat waarschijnlijk in het verleden ook kunnen constateren. In de tijd dat ze praten over de vraag, of commerciële televisie toelaatbaar zou zijn hebben ze kans gezien een zender te bouwen, te exploiteren en weer stil te leggen. En ze zijn het nog niet eens.

Ook op ander terrein speelt dit praten een grote rol. En als men van dit standpunt uit de tendens ontleedt, dan zegt men: Hé; woorden zijn in deze tijd (en ook in het komende jaar), vaak uitermate gevaarlijk. Fel gestelde, maar toch o zo goed bedoelde uitlatingen hebben gevolgen, die heel wat verder grijpen dan men eigenlijk op het eerste moment zou denken. Om u een voorbeeld te geven:

We kunnen verwachten dat er dit jaar in de V.N. bepaalde geschillen zullen zijn. Daarbij is de kans heel groot, dat het komt tot een conflict (hopelijk geen vergaand conflict) tussen de Ver. Staten en de Russen met hun aanhang. Indien dat gebeurt, hebben de Amerikanen (trouwens evengoed als in geval van oorlog) nog wel de beste papieren. Alleen Rood-China heeft wat betere. Dat praten kan dus voeren tot een aantasting van allerhande beginselen. Het betekent, dat een statenbond uit elkaar zou kunnen vallen, met als gevolg bijna onmiddellijk daarop een Aziatische oorlog.

Praten zal waarschijnlijk ook erg belangrijk zijn in instanties als b.v. de N.A.V.O. Ook daar zal ontzettend veel worden gesproken evenals in de E.E.G. Maar ook daar kan men niet komen tot positieve maatregelen. Het resultaat is ook hier alweer: naast uiterlijke successen innerlijk grote verdeeldheid, politieke pressies van alle kanten. En dat ziet er dus niet prettig uit. Als dit voor grote staten geldt, dan zal het ook gelden voor de eenling, voor de enkele mens. Want per slot van rekening, de heersende tendens is er een, die elke mens afzonderlijk beïnvloedt zowel als grotere corporaties, staten e.d.. En deze stelt dus zeer duidelijk voorop: weeg in het komende jaar uw woorden op een goudschaaltje ook als het gaat tegen mensen waarmee u normaal o zo prettig omgaat, waar u het altijd o zo goed mee voor hebt. Want een enkel woord kan voldoende zijn om grote tegenstellingen tot stand te brengen.

Misschien is het interessant hierbij op te merken, dat enkele woorden in vele gevallen ook de aanleiding zullen zijn tot grote revoluties, grote onrust overal. Ik denk hier b.v. aan een waarschijnlijk zeer grote politieke onrust, die ook begint met een paar woorden. Deze vindt plaats - naar ik denk - zo ongeveer mei of misschien iets vroeger in april en die Marokko en daardoor ook Algiers eigenlijk weer een beetje in vlam zet.

Laten we voorzichtig zijn met onze woorden. Bedenk: Elk woord, dat u zegt, kan door anderen verkeerd begrepen of geïnterpreteerd worden. Weet dus zeker, wat u wilt zeggen. Zeg het zo, dat er geen vergissing mogelijk is. En bepaal u daartoe niet alleen bij een contact met mensen, maar ook bij elke benadering van geestelijke kracht. Overweeg precies wat u wilt zeggen. Overweeg welke invloed u wilt uitstralen. Alleen op manier kunt u zich aanpassen aan de wat forse omstandigheden, die er op het ogenblik bestaan en die naar ik meen de jaren '65, '66 en '67 zullen beheersen.

Dan krijgen we verder de kwestie van economie. Elke mens heeft een eigen economie, zijn eigen geldzaken. Dat is zijn inkomen, zijn uitgaven, de balans daartussen, de wijze waarop hij zijn uitgaven verdeelt over verschillende posten. Kijk, als we dat nu goed bezien, dan wordt ook dat over de gehele wereld kenbaar als enigszins krankzinnig. Laten we een paar voorbeelden nemen:

Iedereen is het er over eens, dat ontwapening noodzakelijk is. We kunnen aannemen, dat er in het afgelopen jaar op de wereld ongeveer is besteed aan z.g. defensiekosten, een kleine vijfduizend miljard. U kunt zich de grootte van het getal niet eens voorstellen. Hierbij zijn zeer vele uitgaven, die niet gedaan zijn uit noodzaak, maar uit prestige en politieke overwegingen. Maar prestige heeft pas zin, indien er een inhoud achter zit. Als ik atoomwapens heb en ik ben niet geneigd ze te gebruiken, dan zijn die atoomwapens een verspilling. Als ik een leger uitrust en ik heb geen grondgebied, dat door dat leger inderdaad kan worden verdedigd, dan is het in feite een verspilling.

Als ik om groot te doen allerhande uitgaven doe in mijn leven, alleen opdat de burens kunnen zien hoe goed het me gaat, of omdat ik daardoor meen een beetje belangrijker te zijn in het oog van anderen, dan is ook dit verspilling. Het is heel erg belangrijk, dat u ook hier weer nagaat wat u eigenlijk wilt. U zult geld en ook kracht (want op geestelijk terrein geldt ongeveer hetzelfde) zeker in ruime mate verwerven. Er zijn zelfs enkele perioden bij, waarvan men kan zeggen: De mensen zullen het er werkelijk goed mee kunnen doen. Ze zullen meer kracht hebben dan normaal. (En dan ondanks het feit, dat het nu heus niet zo'n prettige zomer wordt. Het zal wel erg vochtig blijven, behalve een paar weken in juli). Maar alles bij elkaar genomen krijgt u eigenlijk de behoefte om de krachten, de middelen die u hebt, te besteden zonder meer.

In vele gevallen zullen we daar (en dat is eigenlijk meer economisch) nog bij zien komen dat de mensen, die wat bezit hebben, angstig worden (want het zal hier en daar nog wel gaan spannen) en dus geneigd zijn om dat allemaal in onroerende goederen of in goud, edelstenen e.d. te beleggen. Onthoud één ding: Alles wat wij bezitten en willen gebruiken kan met zeer veel vrucht worden gebruikt. We kunnen meer bereiken dan ooit tevoren misschien. Maar dan moeten we ook wel zorgen, dat we reserves hebben. We moeten zorgen, dat we op elk ogenblik beschikken over datgene, wat nodig is. En dat betekent vaak, dat je kleine verliezen of zekere risico's op de koop toe moet nemen.

Indien u met een geestelijke kracht wilt werken, is dat heel mooi. Maar als u daarmee uw reserves aan energie te sterk zou aantasten, dan zoudt u er lichamelijk misschien onderdoor gaan; en dan zoudt u ook geen geestelijke kracht meer hebben. Voor zeer vele mensen en groeperingen in de wereld dreigt er in het komend jaar een soort faillissement. Niet dat de justitiële macht in ieder geval beslag komt leggen, maar toch wel zo, dat je zegt: Ik heb niets meer, ik kan niets meer en ik heb overal schulden of verplichtingen. Daarmee moeten we heel voorzichtig zijn. De enige verplichtingen, die we in het komend jaar kunnen aanvaarden, zijn verplichtingen t.o.v. onze innerlijke godheid. Geen andere. Vaste banden zijn in het komend jaar eigenlijk uit den boze. Ze maken het u onmogelijk juist te reageren en juist te denken. Probeer te komen tot een zo groot mogelijke innerlijke vrijheid en zet die vrijheid desnoods ook door op meer stoffelijk niveau, als u dat wilt. Daartegen is geen bezwaar. Maar zorg er voor, dat u niet meer gebruikt aan kracht, aan energie en aan tijd dan u in feite kunt besteden.

U zult misschien zeggen. Dat is voor een aanpassing aan het Nu heel weinig. Nee. Deze regeltjes zijn van buitengewoon groot belang, omdat ze eigenlijk aanstippen, wat de grote gevaren van dit jaar zijn. Ik heb ook gemeend - gezien de tijd - dat ik het betoog mocht opbouwen op grond van enkele ontledingen, prognoses misschien, van de toekomst zowel als van de huidige tijd. Laten we dan eens nagaan, wat er nog meer gebeurt.

Er is een neiging om verplichtingen te verschuiven. We zien dat gebeuren b.v. bij staatsleningen. Er zijn heel veel staten, die staatsleningen aflossen, met fondsen verschuiven, leningen sluiten en dan die fondsen weer verschuiven enz.. Dat is niet erg, indien het gaat om fictieve waarden. Maar indien het gaat om de basis van een economisch bestel (b.v. een vaste valuta), dan kan dat heel gevaarlijk zijn. Ofschoon Amerika beweert dat het nog steeds welvaart heeft en dat het zijn goudreserves verder zou kunnen handhaven, blijkt dat in het laatste kwartaal voor meer dan duizend miljoen aan goud alleen is weggevloeid uit de Ver. Staten. En dat betekent dat het geld feitelijk aan inruilwaarde heeft ingeboet. Een lonen-en-prijzenspiraal is daar altijd het gevolg van. En die heeft op haar beurt weer invloed op de werkgelegenheid, die weliswaar op sommige terreinen sterk wordt geïsoleerd, maar aan de andere kant steeds meer arbeiders moet afstoten, omdat er te weinig werkgelegenheid is, gezien de winstmogelijkheid, die er bestaat. Dat zien we dus in de U.S.A.

Maar ook in Engeland zien we een soortgelijk proces zich op het ogenblik afspelen. Ook daar is het pond niet vast: en kan de valutawaarde alleen nog worden gehandhaafd door leningen, die men - ook in de nabije toekomst - niet zal kunnen aflossen.

Gaan we kijken naar Afrika, dan zien we dat veel van de vooruitgang daar op het ogenblik eigenlijk alleen wordt bereikt door een wissel te trekken op de toekomst, die niet kan worden gehonoreerd. Kijken we naar Azië, dan zien we precies hetzelfde. Er is bijna geen land ter wereld, waarin dit geen invloed heeft. Nu kunt u zeggen: Maar uiterlijk is de zaak dan toch in orde. Zeker. Uiterlijk zal men ook het komend jaar met dezelfde kunstmiddelen misschien een schijn van stabiliteit kunnen handhaven. Maar meer dan een schijn is het niet. En dat betekent dus, dat een groot aantal rebellerende krachten een toenemende invloed krijgt.

Wanneer u mij b.v. vraagt, wat er gaat gebeuren in Zuid-Amerika, dan zeg ik: Deze keer niet alleen revoltes (die zijn er gebruikelijk). Ik zeg uitdrukkelijk: Er zullen enkele zeer belangrijke grepen naar de macht worden gedaan door de communisten; d.w.z. een rebellie tegen het bestaande systeem, dat voortkomt uit de instabiliteit van de economische verhouding.

Nu kunt u zeggen: Maar wij hebben innerlijk niet te maken een economie. Ik zou het toch een beetje anders willen stellen: Elke mens heeft in zich organen. Die organen moeten t.o.v. elkaar stabiel blijven. U moet zorgen, dat elk zijn portie krijgt, dat geen a.h.w. te sterk wordt ingespannen. In een jaar, waarin de spanningen zo oplopen als in dit jaar, moet u er rekening mee houden, dat u niets - maar ook niets - lichamelijk te sterk moogt inspannen. Doet u dat wel, dan ontstaat er ook een rebellie. En zo goed als er in bepaalde staten dus een absoluut verweer komt door communistische opstanden (wat Rusland betreft, z.g. kapitalistische opstanden, die wel zullen worden neergeslagen maar die heel wat staatslieden de kop zullen kosten), zo kunnen we zeggen, dat er in ons lichaam een opstand ontstaat, die ofwel resulteert in een zeer grote onevenwichtigheid van het gestel - en dat is niet prettig - of erger nog: in het terugvallen van bepaalde delen van het weefsel tot meer primaire vormen; en dat kent u allen onder de naam kanker e.d.. Die gevaren zijn er. We moeten dus zorgen voor evenwichtigheid in ons bestaan. En die evenwichtigheid zal zeker niet alleen moeten worden gezocht in de juiste training, de juiste spanning en de juiste voeding, maar ook in de juiste mentaliteit.

Als men de problemen van de wereld op het ogenblik bezien, dan blijkt dat een groot gedeelte van haar onevenwichtigheden voortkomen uit een verkeerde geesteshouding. Een geesteshouding, die in Nederland heeft gevoerd tot een voortdurend sluiten van verschillende compromissen, maar aan de andere kant tot een steeds groter wordend verzet onder het volk. Een mentaliteit, die ook in Frankrijk in het komende jaar ongetwijfeld een groot aantal aanvallen op het huidige staatsbestel tot gevolg heeft; hetgeen moeilijkheden zal veroorzaken in Bonn. Ze zullen het in West-Duitsland nooit zo moeilijk hebben gehad - politiek en staatkundig - als juist in dit jaar. De mentaliteit is verkeerd. Het gedachteleven is niet evenwichtig. De feiten worden niet meer geschat op hun juiste waard. En ergens wordt dat kenbaar. Indien u de feiten niet ziet in hun juiste verhouding, in hun juiste betekenis, in hun

juiste waarde, als u daar dagdromen aan vastknoopt, zoals op het ogenblik zoveel gebeurt t.o.v. allerhande dingen, dan kunt u er zeker van zijn, dat u ook daar uw rekening gepresenteerd krijgt. Vermijd dus in deze tijd te veel dagdromen. U zou allerhande dingen verwachten, die niet waar zijn. U zou bij anderen iets gaan veronderstellen, wat in feite niet aanwezig is. Als het erop aan komt, zou hier de regel moeten gelden:

Interpreteer zo weinig mogelijk. Neem de feiten zoals ze zijn. Beschouw de feiten van elke dag als een afgedane zaak, voor zover dat mogelijk is.

U zult begrijpen, dat u dan vanzelf een zeker evenwicht krijgt. Zodra u zich zorgen gaat maken over morgen, zodra u een fantasiebeeld opbouwt, dat niet waar kan worden, omdat u het verkeerd hebt gebouwd, krijgt u depressies en teleurstellingen. En juist die depressies zullen bij heel veel mensen in het komende jaar naar voren komen. Ik voorzie dus in vele streken een sterke toename van wat men noemt, reumatiek, bepaalde zenuwkwalen en zenuwontstekingen, depressieve manische verschijnselen en al wat daarbij hoort. Dat is allemaal natuurlijk niet erg prettig. Maar als we weten dat het gebeurt, weten dat het er is, dan kunnen we er iets tegen doen. We kunnen ons aanpassen en ons op de juiste manier instellen.

Dan gaan we weer eens verder kijken naar de wereld. Wat is een van de meest typische verschijnselen, die we de laatste tijd hebben gezien ten opzichte van b.v. de economie of het bankwezen? De prognoses, die worden gegeven voor b.v. aandelen, zijn in vele gevallen fout. Als ik me niet vergis, wordt in het afgelopen jaar in Zwitserland Cyba (?) (een chemische industrie) aanbevolen als een zekere belegging met stijgende waarde, terwijl in feite de koers is teruggevallen van ruim 700 tot ruim 500. Een koersverlies, dat zeer aanmerkelijk is. In andere gevallen heeft men gezegd. Dit is volksbezit, dit is zeker. Zoals b.v. in West-Duitsland t.a.v. de Volkswagen Werke, waar we zien dat de koers, die aan het begin van het jaar rond 570 was, nu rond 550 is; een dalende tendens.

Als we dat zo zien, dan blijkt dus dat de prognose, die men op grond van getallen en redelijkheid maakt, ergens faalt. Er zijn tendensen, die men eenvoudig niet kan beheersen. Ik zou hetzelfde trouwens kunnen zeggen t.a.v. Wallstreet, waar in vele gevallen ook de noteringen o.a. ten aanzien van Coppers, van verschillende Railways, wel sterk in tegenstelling zijn geweest tot de prognose. Die prognoses waren redelijk berekend. En daaruit kunnen we dit distilleren:

In de tijd, waarin we nu leven op aarde, een tijd waarin de Saturnus-invloed steeds sterker kenbaar wordt (we kunnen zeggen dat die invloed het sterkst is waarschijnlijk in de tweede helft van het jaar; ze begint eigenlijk vaste voet te krijgen rond 20 maart), mogen wij niet te fel afgaan op getallen. We kunnen het eenvoudig niet. En omdat we dat niet kunnen, moeten we dus ook in ons eigen leven vooral niet al te veel berekenen of becijferen. Alles wat zeker lijkt, is in het komende jaar onbetrouwbaar, tenzij wij het direct in eigen hand hebben; dus b.v. iets wat we maken, een taak die we zelf vervullen. Daarmee kunnen we rekenen. Al datgene, wat niet alleen van ons afhankelijk is, is niet berekenbaar. Conclusie:

Of het nu gaat over geestelijke waarden, dan wel over beleggingen zelfs maar materiële inzichten in conjunctuur, we mogen en kunnen ons niet verlaten op de redelijke getalswaarde of op de afleidingen uit het verleden. Er zijn te veel onverwachte ingrepen en invloeden. Wij moeten zoveel mogelijk alles zelf in de hand houden, zoveel mogelijk zelf reageren, zelf werken.

Zelfs wanneer het gaat om een geestelijke macht of kracht, moeten we niet een beroep doen op iets buiten ons, maar moeten we trachten ín onszelf een contact te vinden, waarin die kracht of die macht vertegenwoordigd is. Dan alleen kunnen we er werkelijk iets mee doen en dan kunnen we erop vertrouwen. Maar de formules, die gisteren nog alle kracht gaf tot werken, tot genezen, tot helderziendheid, uittredingen e.d., kan morgen waardeloos zijn, tenzij ze is gebaseerd op de dingen in onszelf.

Dus alweer: vertrouw in deze dingen op uzelf. Zoek in uzelf. En blijf door steeds te toetsen wat u in uzelf vindt aan mogelijkheden, aan realiteit, alstublieft met twee voeten op de grond staan. Dat is noodzakelijk.

En dan krijgen we natuurlijk de vraag van ontwikkelingen, die weliswaar ook met politiek en economie samenhangen, maar die eigenlijk zijn gebaseerd op de tendensen van een volk, op

de behoeften van de eenvoudige mens. Wat dit betreft kunnen we zeggen, dat het jaar te zien zal geven:

Een toename van de dictatoriale neiging bij regeringen en daarbij vooral van sterke mannen.

Nederland is gelukkig in veel van die dingen een rustpunt. Maar dat neemt toch niet weg, dat we voor de toekomst mogen verwachten, dat dictators steeds sterker zullen optreden. Er zijn enkele plaatsen op de wereld, die daarbij van groot belang zijn. Ik denk hier aan:

1. Het ontstaan van een hernieuwd dictatoriaal optreden in Brazilië, waarschijnlijk gevolgd door een aantal andere staten.
2. Een neiging van het State Department in de U.S.A. om dictatoriaal op te treden, wat o.m. een sterke vergroting van de rassenonlusten ten gevolge heeft.
3. In Duitsland opnieuw een poging van een sterke man om aan de macht te komen en dus ook weer een neiging tot dictatuur.
4. Frankrijk, dat overigens nogal redelijk gunstige ontwikkelingen te verwachten heeft, zal eveneens de neiging tot dictatuur van bepaalde groepen zeer sterk te bespeuren krijgen.
5. In Spanje ontstaat er een strijd tussen dictators (en dat zou hier en daar wel eens een kleine burgeroorlog kunnen worden).
6. Over Azië behoeft eigenlijk niets gezegd te worden, want daar zijn de meeste staatshoofden in wezen reeds dictators. Alleen krijgen ze te maken net tegen dictators, mensen die eveneens menen dat zij alleen het weten en die grote moeilijkheden kunnen veroorzaken. Dat zullen we b.v. in Indonesië zien, waar een centrale figuur op het ogenblik steeds meer verzet tegen Soekarno naar zich toetrekt. We kunnen dat zien in de verhoudingen in China, waar ook allerhande dictatoriale maatregelen worden genomen, die zelfs door het partijbestuur maar half worden goedgekeurd, maar die - omdat het volk eigenlijk wel vrede wil - toch op het ogenblik aanslaan. We zien het in India, Pakistan, Egypte, een mooi voorbeeld van een dictatuur, die door het ondergaan van wijzigingen wordt versterkt; en onze vriend Nasser zal daardoor wel weer een paar keer in gevaar komen te verkeren. Hij is er echter al zo vaak aan ontsnapt, dat ik me niet durf wagen aan een prognose, of hij daarbij al dan niet zal vallen.

Ik geef u maar enkele voorbeelden; ik zou ze kunnen uitbreiden.

In Engeland bijvoorbeeld. Daar zal ook een greep naar de macht worden gedaan; en die zal waarschijnlijk wel zo'n beetje samengaan met de dood van een Brits staatsman en een sterfgeval (vermoedelijk in het koningshuis) en ook gezondheidsmoeilijkheden van Elisabeth. Maar ook daar zal dictatuur zijn.

Als u kijkt naar uw eigen land, dan zult u toch ook wel bespeurd hebben, dat er een toenemende neiging is tot een dictatoriaal optreden. En dat betekent dus, dat we in het komende jaar eigenlijk de neiging moeten verwachten om overal steun te zoeken. Een dictator is n.l. het bewijs van de zwakte van zijn volk. Hij kan de dictatuur met geweld in stand houden, maar in feite zal alleen een volk, dat werkelijk zwak is, een dictator zozeer verheerlijken, dat hij daardoor zijn terreur kan blijven uitoefenen.

In de komende tijd zal er vele malen een beroep op ons worden gedaan. En dat beroep zal heel vaak zijn: Zeg dan wat ik moet doen. Maar als wij zeggen wat iemand moet doen, dan moeten we daarvoor de verantwoordelijkheid dragen. Juist daarom mogen we niet bindende voorschriften of bindende raadgevingen aan anderen geven. We mogen helpen van dag tot dag. Maar we mogen niet helpen voor een langere termijn en daardoor verplichtingen op ons nemen. U moet vrij en ongebonden zien te blijven. Want alleen op die manier kunt u ontkomen aan die neiging tot dictatuur. Het is praktisch zeker, dat als u in het komende jaar mensen gaat helpen en zegt: Doe nu naar wat ik zeg, dat u eindigt met de neiging het leven van anderen te leiden; en daardoor schiet u zelf tekort. Want u zult dan reageren volgens dat, wat u bij die anderen wenst en niet volgens dat, wat voor uzelf noodzakelijk is.

Dictators zullen waarschijnlijk ook wel ten dele vallen. Ik voor mij vermoed, dat een oude dictator op Formosa én met zijn gezondheid én met zijn politiek wel in heel grote moeilijkheden zal komen. Zelfs indien er niet reeds (en die mogelijkheid bestaat dus) definitieve aanvallen worden gedaan op dat Formosa door Rood-China. Dat is voorbereid en

het ligt in de tendens van het jaar, dat men daaraan begint. Maar ik neem aan dat het 1966 wordt, voordat het wordt uitgevoerd.

Hier hebben we te maken met een dictatuur, vrienden, die vaak zeer agressief is. En daarom moeten we ook gewaarschuwd zijn voor iets anders. We moeten ons ten koste van alles verweren tegen alles en een ieder, die ons leven wil bepalen. Het is beter onze eigen fouten te maken dan betere resultaten te krijgen dank zij een ander, naar onze vrijheid aan die ander te verliezen. De mens, die vrij wil zijn, zal in de komende jaren vaak een harde dobber hebben, omdat hij zich steeds moet afvragen: Schep ik hiermee geen verplichtingen die mij beperken, als ik zo dadelijk een beslissing moet nemen?

Ja, ik weet het wel, het is allemaal een beetje down te earth. Er zit weinig geestelijke waarde in volgens sommigen. Maar wanneer je op aarde leeft, moet je ook eerst op aarde bestaan, voordat je geestelijk iets kunt bereiken.

Als we naar de geestelijke invloeden kijken, die er op het ogenblik bestaan, dan hebben we ook alweer te maken met het felle witte licht. En het felle witte licht - al is het wat kosmischer dan een Saturnus-invloed - is ook rechterlijk. Het is ook al iets, dat oordeelt, dat oorzaak-en-gevolg versnelt, dat de mens dwingt tot een keuze. En dat ook door velen moeilijk wordt aanvaard, die daardoor juist hun verantwoordelijkheid op anderen afschuiven.

Wat ik u hier vertel, is dus eigenlijk geestelijk, ook al is het dan in een vorm gegoten, die misschien meer met de wereld te maken heeft dan met de sferen. Dit jaar zal voor het werk vanuit de sferen kennelijk ook betekenen dat we een beetje moeten inbinden. We mogen dienen. Maar elke keer, als we proberen een te definitieve leiding te geven, lopen we het gevaar dat we geestelijke dictators worden. En alleen-zaligmakende richtingen zijn er op aarde al meer dan genoeg. Daaraan behoeven we heus niet bij te dragen. Voor de mens betekent dit, dat hij van de geest geen vaste en blijvende leiding kan verlangen. Hij kan aanwijzingen verkrijgen ten aanzien van wenselijkheden; hij kan algemene levenslessen ontvangen; hij kan soms kracht krijgen, indien dit nodig is. Maar meer dan ooit zal de eigen werkzaamheid, de eigen actie van de mens daarbij van belang zijn.

En daar zit ook nog iets anders bij. Wanneer u dus geneigd bent ontzettend veel met de geest te werken (of een meester of een speciale geleidegeest te hebben, zoals sommige mensen), dan wordt de kans steeds groter, dat u door zo iemand in de steek wordt gelaten. Want een goede geest kan in deze dagen niet het leven van een ander regelen, zonder daardoor in de noodzaak te komen steeds meer mensen binnen die regel en binnen dat gezag te betrekken. U ziet dus wel, dat het voor de geest eigenlijk precies hetzelfde is als voor u op aarde; zeker voor zover die geest met de mens op aarde werkt.

Wat er dan nog verder bij komt? Ja, we worden geconfronteerd met een toenemende onrust. Ach, die onrust kunt u allen wel, heerlijke stakingen, vooral als ze niet goedgekeurd zijn door de vakbonden. De vakbonden staken tegenwoordig alleen mét een regeringsgoedkeuring; en de mensen doen het graag zónder dat. Dus stakingen. Maar een staking, die in deze dagen uitbreekt, brengt geweld met zich mee. En dat is ook weer begrijpelijk. Want als wij met een actie beginnen en wij hebben de gevolgen daarvan niet voldoende overdacht (en dat doet de staker meestal niet), dan zullen wij dus tegenwerking ervaren, waarop we niet hebben gerekend. En het onverwachte heeft de neiging - nu, maar in het komende jaar nog meer - om a.h.w. een onbeheerst verzet uit te lokken. Ik zal een klein voorbeeld geven:

Er zijn in België en in een buurland stakingen te verwachten, die oorspronkelijk heel gewoon zijn. Ze beginnen om wat rechten van een bepaalde groep, van een bepaald vak. Maar ze ontaarden zeer snel in relletjes die eigenlijk niets meer daarmee te maken hebben. Ik kan me dus voorstellen, dat de bakkers in staking gaan en dat als gevolg daarvan er een strijd ontbrandt tussen de Walen en de Vlamingen. Zo snel ontwikkelt zich dat.

We kunnen dat ook zien in b.v. West-Duitsland, waar een gewoon politiek grapje om iemand een beetje te desavoueren ontaardt in een strijd, waarbij niet alleen vakgroepen en vakbonden betrokken worden (dat zou ook nog te begrijpen zijn), maar waarbij tijdens de stakingen bepaalde Nazi-groepen, die er nog bestaan, gewelddadig gaan ingrijpen en op die manier een groot deel van hun macht heroveren en de sympathie van het gewone volk krijgen. Dit zijn feiten, die we ook niet voorbij mogen zien.

We moeten dus heel goed begrijpen, dat elke onbeheerste handeling, voor ons ongedacht vergaande gevolgen kan hebben. Als u b.v. in de tram staat en er trapt iemand op uw tenen en u zegt in plaats van; neem me niet kwalijk of zo iets: sufferd, kun je niet uit je doppen kijken, dan heeft u kans, dat u niet meer uit uw doppen kunt kijken, gezien de gewelddadige reactie van een geërgerd mens.

Moord en doodslag zullen juist door dit element ook toenemen. Jeugdmisdadigheid zal hier en daar ten top stijgen door baldadigheden en gewelddadigheid. Ook Nederland zal er iets van kennen; maar er zijn andere landen, waar dat erger zal zijn. Ik verwacht b.v. in Zweden op dit terrein heel eigenaardige verschijnselen en eveneens vooral in de zuidelijke staten van de U.S.A. (in Panama) waar bovendien nog revolutie en grote politieke strubbelingen zullen ontstaan en in nog zo'n paar landen. Ook het restant van het koninkrijk buiten Nederland zal er ongetwijfeld aan laboreren.

Kijk dit zijn punten, daar kunt u nu overheen lopen of u kunt zeggen. Dat gaat me niet aan, want ik ben te oud, of: Ik ben te wijs om me daarmee te bemoeien. Maar u wordt ermee geconfronteerd. Reken vooral - ook al lokt u het zelf niet uit - op onbeheerste reacties van anderen. Wees bereid bij dergelijke reacties eerst een stap opzij te gaan. Pas wanneer blijkt dat ze werkelijk gevaarlijk zijn, grijp dan een alle u ten dienste staande middelen en machten in.

Een ander interessant punt van deze tijd is eigenlijk - en voor de Orde is dat wel prettig - dat het komende jaar, ook als we het numerologisch of kabbalistisch berekenen, zo'n eigenaardig jaar is. Het draagt n.l. in zijn getallencombinatie nogal het een en ander mee. De eindsom van het jaar is 21. En 21 betekent drie-eenheid. Drie-eenheid wil zeggen: een geestelijke kracht, die schept en twee tegenstellingen, die tot uiting komen. Een jaar dus van tegenstellingen op elk terrein, maar ook van grote goddelijke Kracht. Voor ons in het geestelijk werk betekent dit dus, dat wij uit de tegenstellingen, die wij beleven en die we desnoods zullen opzoeken, de goddelijke Kracht het eenvoudigst kunnen vinden.

Dan is daar nog een ander punt. We vinden n.l. - als we werken met halveringswaarden e.d. - onder meer het getal 5. Het pentagram beheerst dit jaar in vele opzichten. En dat pentagram komt tot uiting b.v. in de tekens, die de Russen en ook de Amerikanen en de Canadezen gebruiken. We mogen er wel rekening mee houden dat in de stof alles, wat met een pentagram samenhangt, van zich zal doen spreken. Voor de Orde kunnen wij zeggen, dat haar belangrijkheid - vooral de belangrijkheid van haar taak - in het komende jaar toeneemt. Nu is een pentagram ook nog iets anders. Het is het zegel van de magiër. Het is het beeld van de verbinding eigenlijk die er bestaat tussen de geestelijke wereld en de stoffelijke wereld. Dat zou dus kunnen betekenen, dat bepaalde magische krachten en werkingen sneller, vlotter resultaat geven dan tevoren. Voor uzelf betekent dit, dat - indien u aan geestelijk werk doet - u zeker het magisch element niet moet onderschatten. Het lijkt me goed, als u in het geheel van uw leven en denken dus ergens dit begrip van een magische, dus van een tweede, een geestelijke betekenis, een overdrachtelijkheid soms tussen geest en stof in berekent. Het zal u heel wat voordeel kunnen geven, neem ik aan en het zal u vooral ook nieuwe inzichten kunnen geven.

Wat betreft de oecumene - om weer een ander punt aan te snijden - zien we ook verschijnselen, die leerrijk zijn. Het afgelopen jaar stond nog onder de invloed van Neptunus, die dus - zij het soms wat mysterieus zijnde - toch wel eenwording, eenheid en wereldvriendschap heeft getracht te bevorderen. Maar nu krijgen we Saturnus. Saturnus stelt dat, wat bestaat, op de proef. Reken er dus niet al te veel op, dat de oecumene in het komende jaar grote vorderingen zal maken. Integendeel. We kunnen van verschillende groeperingen uitspraken en reacties verwachten, die met het begrip van een christelijke samenwerking werkelijk in strijd zijn.

Voor ons betekent het, dat wij dus ook de neiging tot samenwerking, die we in het afgelopen jaar misschien wat meer hebben gekend, toch een beetje anders gaan bezien. We gaan meer eisen stellen en we zijn geneigd om alles naar ons toe te trekken; niet alleen dictatoriaal, maar ook qua interpretatie, qua waarde. Daarmee moeten we oppassen. Want op het ogenblik, dat wij in een jaar, waarin de rechter heerst, proberen om onze behoefte tot deelgenootschap met anderen tot uitbreiding a.h.w. voort te zetten, zouden we onze neus heel lelijk kunnen stoten.

In het komende jaar is het goed u zoveel mogelijk te beperken tot de bestaande waarden in uw wezen en streven. Wees daarin vrij en laat u daardoor niet binden, maar beperk u enigszins. Ga verder met dat, wat u nu hebt, wat u nu kent. Indien u vernieuwingen zoekt, zoek ze nimmer als een blijvende waarde. Begrijp, dat de omwenteling, deze vernieuwing, die dit jaar ongetwijfeld in zeer sterke mate brengt - sterker nog dan het vorige jaar - niet te beleven is door er eenvoudig alles maar bij neer te gooien. Blijf vrij, maar kies een weg. Houd u dus aan de contacten, aan de normale gang van zaken en stel daaraan vooral geen zware eisen. Wees ervan overtuigd, dat in vele gevallen aan u eisen zullen worden gesteld, die u onredelijk vindt. Overweeg die goed. Ga desnoods te zware eisen uit de weg, maar laat u nooit verleiden tot een twist of een beroep op saamhorigheid of samenwerking. In het komende jaar zal dat niet veel baten. Integendeel, vaak zal het tot geschillen voeren.

En dat is ook met de geest het geval. U hebt met de geest ongetwijfeld contact. Maar wanneer u nu eenmaal contacten in de geest hebt gelegd, wanneer u nu op een bepaalde wijze God hebt leren kennen en in uzelve dient, of wanneer u met een bepaald systeem misschien wijsheid of inzicht probeert te bereiken, hoed u in het komende jaar bijzonder ervoor u daaraan zodanig te binden, dat u geen andere kant uit kunt. Alles wat buiten dit vastgelegde spoor ligt, moet u zien als incidenteel. Alleen op die manier kunt u een houvast behouden in deze wereld, dat uit uzelf voortkomt uit uw eigen begrip en dat u in het komende jaar in staat zult stellen om al die warrigheden, al dat twistzieke, - ja, de Duitsers zeggen het zo mooi - die Rechthabereien van anderen terzijde te stellen. Kijk ook helemaal niet gek, als er krankzinnige dingen uit de bus komen. Want het jaar van de rechter is het jaar, dat begint met het witte licht, zoals dit jaar ermee eindigt. Maar het is tevens het jaar dat in zeer snelle opvolgingen licht komt, waarbij het blauwe en het blauwwitte licht overheerst (er zijn n.l. drie golven van in het komende jaar), maar waarin praktisch alle andere tendensen en kleuren voorkomen, tot zelfs enkele golven van fel rood licht.

Eén van die golven valt waarschijnlijk begin juli; een ander valt einde augustus en duurt vermoedelijk voort tot begin oktober. Vaak zullen verscheidene kleuren (golven van kosmische kleuren) gelijktijdig de aarde beroeren. En dat is nog veel moeilijker, want we krijgen daardoor allerhande tegenstellingen. Indien wij ons te veel door die krachten laten leiden, te veel een beroep doen op die krachten, kunnen we dus wel eens raar te land komen.

Zoek voor het komende jaar voor uzelf - en ook nu reeds, als u kunt - een instelling en een houding, die u bevredigt. Zoek zoveel mogelijk de krachten, de elementen te vinden - in de geest en in de stof - die daarbij passen. Neem desnoods initiatieven in die richting, voor zover u dat noodzakelijk lijkt, maar reken niet op een bepaalde kosmische invloed, die u zal helpen iets tot stand te brengen. Want dan zult u vaak bedrogen uitkomen.

U begint het werk gunstig; de kosmische invloed helpt u en er komt een nieuwe invloed bij of de invloed wisselt. Op dat ogenblik is uw werk maar half voltooid en er komen plotseling zoveel nieuwe elementen, zoveel nieuwe krachten opdagen, dat u het niet meer kunt voleinden zonder sterk af te wijken van uw oorspronkelijke opzet. Indien u zich op uzelf baseert, kunt u doorgaan. Baseert u zich op deze krachten buiten u, dan zult u dat niet kunnen. Wat betreft de persoonlijke contacten en de persoonlijke verhoudingen in het komende jaar (in de komende tijd zou ik eigenlijk moeten zeggen, want het geldt nu ook al, maar het wordt zeker tot 1967, 1968 doorgezet), moet u onthouden:

Alle persoonlijke contacten - ook wanneer die in een huwelijk, een ouders-kind-verhouding of iets dergelijks liggen - zijn op het ogenblik uitermate kwetsbaar. Want niemand is werkelijk een verlengstuk van jezelf. Geef daarom aan anderen elke vrijheid, die u hun geven kunt, zonder uzelf daarbij te ontkennen of te negeren.

Aanvaard voor uzelf elke vrijheid, die u verantwoord meent te kunnen en te mogen nemen.

Verwacht niet, dat anderen initiatief zullen tonen. Indien u iets wilt bereiken, zult u zelf het initiatief moeten nemen. Ook dat is van belang. Want de verhouding, zoals die tussen mensen bestaat, is in feite een weerspiegeling van de verhouding, die er tussen geesten onderling en tussen mens en geest bestaat. Dus eigen initiatief, niet rekenen op vaste verhoudingen, vaste waarden, geen beperkingen van de vrijheid van anderen, niet een beperking van eigen vrijheid aanvaarden, dat is in het komende jaar zeer belangrijk. Want op die manier n.l. kunt u leven, zoals het voor u in deze tijd noodzakelijk is.

Ik zou nog lang kunnen doorgaan, maar ik moet zo langzaam maar zeker mijn inleiding gaan afsluiten. En ik zou dat willen doen met een samenvatting van de regels, die speciaal gelden voor de juiste aanpassing van het ik aan het Nu. En dan stellen we:

1. Vertrouw op niets en op niemand, behalve op uzelf en de God, Die in u leeft. Dit is de enige absolute zekerheid, die u in deze dagen kunt bezitten.
2. Ga steeds uit van uw eigen kracht en van de kracht, die u via de innerlijke weg in uzelf ontdekt. Hanteer deze kracht niet volgens vaste normen, maar volgens uw eigen inzichten op elk ogenblik, dat dit wenselijk is.
3. Laat u door geruchten, voorlichtingen, instructies of bevelen van buitenaf niet domineren. Alleen door eerst uzelf te zijn, door zelf uw weg te kiezen en vooral door een gekozen weg zelve door te zetten op een voor het "ik" redelijke en juiste wijze, kunt u wat bereiken. Anderen zullen trachten uw leven in andere banen te leiden. Aanvaard dit niet. Kies uw eigen weg.
4. Begrijp, dat innerlijke onrust, onevenwichtigheid van levensgewoonten, enz. bijzonder schadelijk zijn juist onder de omstandigheden, die er nu heersen en zullen heersen. Tracht te komen tot juiste evenwichtigheden, tot juiste matigheid, ook, zoals dit voor u noodzakelijk is. Zoek naar een wijze van leven en denken, waardoor u elke dag uw problemen en uw arbeid kunt afhandelen en afronden, zonder daardoor uitermate vermoeid te worden en zonder daardoor bijzonder lange werktijden te maken of bijzonder zware geestelijke inspanningen te ondergaan. Zoek het in de gelijkmatigheid van streven. Dit geeft de beste resultaten.
5. Pas u aan de omstandigheden van deze tijd aan door ze te aanvaarden, zoals ze zijn, maar niet door u eraan te onderwerpen. Feiten, die bestaan, móéten worden geaccepteerd. Eerst vanuit dit accepteren van een bestaande toestand is een verder werken en streven mogelijk. Baseer u steeds op het heden. Handel volgens het nu bestaande beste, inzicht en laat u door niemand hierbij binden. Laat u niet verplichten tot langdurige bestrevingen, maar ga uit van uzelf.
6. Begrijp heel goed, dat in deze dagen initiatieven praktisch alleen zullen worden genomen door geestelijke krachten zowel als mensen, die door een zekere heerszucht bezielde zijn. Indien u daaraan gehoorzaamt, indien u uw leven baseert op deze initiatieven of deze afwachtend meent daardoor beter te kunnen worden, zult u aan het einde van het jaar reeds ontdekken, dat u een slaaf bent.

Daarom: Overweeg zorgvuldig, wat ge wilt doen. Formuleer zorgvuldig en voorzichtig, opdat niemand u kan misverstaan. Neem zelf het initiatief in de richting, die voor u op dit moment wenselijk is.

En dan een algemeen woord: Wat in deze dagen de meest juiste oplossing is, is de christelijke naastenliefde in de praktijk. Dat was altijd wel waar, maar nu in het bijzonder. Want wat wij nu vrijwillig en zonder bindingen voor onze naasten kunnen doen, is een waarde, die onszelf stabiliseert en die aan anderen en hun leven inhoud geeft.

Laat u ook vooral niet misleiden door de interpretaties van christelijke naastenliefde van politieke noodzaak, van economische situaties, die anderen u geven. Zoek in uzelf. Ga uit van uzelf. Vermijd elk onnodig geweld. Vermijd elke onnodige strijd. Maar blijf uzelf.

Indien u in de komende tijd zo handelt, bent u aangepast aan het Nu. Dan leeft u in overeenstemming met de tendensen en de krachten, die er op het ogenblik bestaan. Dan maakt u uit een tijd vol verwarringen, vol onverwachte reacties en gebeurtenissen voor uzelf een grootse, een nuttige en waarschijnlijk zelfs een aangename tijd. Wanneer wij van uit de geest werken om te voorkomen, dat er een derde wereldoorlog zal zijn het volgend jaar (zoals ik in het begin reeds citeerde met een mogelijke begindatum van 10 - 12 september), dan kunnen wij dit alleen doen op grond van een vrijheid van werken en reageren. Een andere weg bestaat er ook voor ons niet. Voor u geldt precies hetzelfde. Hoe meer u zich laat leiden en binden, des te groter de gevaren, des te feller en meer omvattender de strijd kan worden, waarin u wordt betrokken. Wees rustig. Wees nederig. Neem uw tijd voor alles. Ga uit van uzelf. Maar besef, dat gij nimmer een gezag kunt bezitten of een juistheid van weten en kennen, waardoor ge anderen kunt dwingen zich aan u te onderwerpen.

Ik geloof, dat ik met deze regels het voornaamste heb vastgelegd. Na de pauze ben ik graag bereid u te woord te staan en hoop ik, dat u uw vragen zo zult inkleden, dat niet alleen eventuele gebeurtenissen van het komende jaar maar vooral ook de geestelijke waarden en mogelijkheden, die er in het Nu bestaan, daarbij op de voorgrond zullen treden.

DISCUSSIE

❖ *Mij werd gezegd, dat Christus in een vrouwelijke gestalte zal verschijnen, waardoor de goedwillende mensen sterker worden en daardoor beter de onwillige en onwetende mensen kunnen helpen.*

Ik kan hierop alleen antwoorden, dat mij hiervan niets bekend is. Maar dat - zo een dergelijk resultaat uit een dergelijke incarnatie zou moeten voortkomen - het feminisme toch nog wel enige vooruitgang zal moeten maken en gelijktijdig enige beperking van - mag ik zeggen - het vrouwelijk gevoel van meer berechtigdheid zal moeten overwinnen. Ik zeg dit dus, omdat de vrouw geneigd is enerzijds haar plaats als z.g. zwakke sexe uit te spelen (terwijl ze in feite de sterke is) en anderzijds een gelijkheid met de man op te eisen, die ze niet bezit. Op het ogenblik, dat in een dergelijke incarnatie een vrouw zou verschijnen (en dan mag deze nog zo goed, zo krachtig, zo sterk en zo heilig zijn), zou ze enerzijds onmiddellijk worden verheven tot vaandel van extreme feministen. Zo van de dames, die zeggen: Ach, mannen zijn eigenlijk overbodig behalve voor een enkel ding; dus laten we hen in een hok houden, tot we hen nodig hebben. Terwijl aan de andere kant de mannen zouden zeggen: Ja, maar dit is een vrouw. Kunnen wij van een vrouw met haar gevoelselementen wel die redelijkheid verwachten en mogen we daaraan wel de waarde toekennen, die we aan de uitspraak van een man zouden toekennen? Op het ogenblik lijkt me de wereld daartoe zeker niet rijp.

❖ *Maar zou het niet de bedoeling kunnen zijn, dat in plaats van Christus de Christusgeest wordt bedoeld? Christus is toch niet te zien als een menselijke figuur?*

Gezien het gestelde in de vraag, bedoelt men dit niet. De Christusgeest kan overal aanwezig zijn, zelfs zonder een bepaalde incarnatie. Want een ieder, die ver genoeg is gevorderd op het pad, kan de Christusgeest dragen en wordt dus een Christusdrager; en dat kunnen mannen zowel als vrouwen zijn. Maar ik geloof, dat zelfs in dat geval het leraarschap in deze tijd toch zeker eerder nog bij de man behoort dan bij de vrouw. De vrouw zal niet in staat zijn het leraarschap op een zodanige wijze uit te oefenen, dat het voldoende resultaat heeft. Wat bij een man klaar verstand heet, als het op mannelijke wijze wordt gezegd, heet bij een vrouw, als het op vrouwelijke wijze wordt gezegd: hysterie. Dat mogen we niet vergeten.

❖ *Het is juist de liefde die alles mogelijk maakt, wat het verstand niet altijd kan. Als men genezend medium is, dan komt het honderden malen voor, dat men het met het verstand niet verklaren kan. Maar door de good will en de liefde kunnen wij wonderen verrichten, die we met het verstand niet kunnen doen.*

Dat ben ik direct met u eens. Maar een terugkeer van Jezus (of van de Christus, naar gelang u wilt) op aarde, zou impliceren: een vorm van geestelijke heerschappij, een leraarschap. En ik hoop, dat u het met me eens zult zijn, dat de wereld voor iets dergelijks in een vrouwelijke gedaante zeker nog niet rijp is. Als u denkt aan het feit, dat de vrouw nog van vele kansels wordt geweerd, dan kunt u al begrijpen, hoe moeilijk de positie van die figuur zou zijn in een wereld, die alle vrouwelijk gezag op zich al verwerpt of slechts node accepteert.

❖ *Als de toestand nog moet veranderen, moet er wel worden ingegrepen. Want er werd gezegd. Als we niet gauw ingrijpen, dan gaat het rijpe koren (en wij kunnen wel zeggen, dat wij aangerijpt koren zijn) met het andere (?) verloren. Dus zou dan eigenlijk alles, wat wij nu in de loop der tijd hebben geleerd, weer verloren gaan.*

Ik geloof niet, dat dat waar is, want de waarheid gaat nimmer teloor. Zij is eeuwig.

❖ *Maar we kunnen het tijdelijk weer verliezen.*

Ik wil over deze mogelijkheid liever niet discussiëren, want we komen tot niets. We kunnen ten hoogste stellen - en dit in verband met de tijd - dat een dergelijk verschijnsel of een dergelijke verschijning in de komende jaren zeker niet mogelijk is. Dat kan ik u n.l. in zekerheid zeggen. Dus u kunt daarop niet rekenen als een punt om de crises, die er in dit jaar en de komende jaren zullen ontstaan, te overwinnen.

- ❖ *Vindt u het optreden van dictaturen in diverse landen en in dezelfde tijd een historische wetmatigheid? Zo ja, hoe verklaart u dit volgens het kosmisch bewustzijn?*

Het optreden van dictaturen op zichzelf is niet noodzakelijk een verschijnsel, dat door de kosmos wordt veroorzaakt. En ik geloof ook dat we moeten stellen, dat er zelfs in dezen geen sprake is van een historische wetmatigheid. We zien n.l. in zeer vele gevallen, dat juist wat men noemt democratieën (althans vrijere bestuursvormen) staan naast of tegenover dictatoriale. Dit geldt zelfs in de oudheid, waar een vorst of keizer in feite toch een dictatoriale bevoegdheid had. Ik wil u hier b.v. herinneren aan de strijd met Troje. Ik wil u herinneren aan het gezag van de Senaat van Rome in de tijd, dat b.v. Egypte werd onderworpen e.d. Er zijn altijd tegenstellingen. Wanneer er echter één dictator is - en dat is een typisch verschijnsel - dan komen er altijd meer. En wel, omdat een dictator voor de massa een afschuiven van verantwoordelijkheid mogelijk maakt en gelijktijdig de belofte geeft, meestal niet meer dan de belofte, om alle wensen in te willigen. De mens wordt door zijn begeerte en zijn angst misleid tot het niet aanvaarden van een eigen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid en de gevolgen daarvan. En in deze zin kunnen wij zeggen, dat bepaalde kosmische invloeden het ontstaan van dictaturen inderdaad beïnvloeden. En wel, elke kosmische golf, die een zodanige versnelling van oorzaak-en-gevolg met zich meebrengt, dat de doorsnee-mens bang wordt voor aansprakelijkheid.

- ❖ *Ons is in een van de recente lezingen door een z.g. gastspreker verkondigd, dat dictatuur niet meer mogelijk is in deze tijd. Hoe valt dit te rijmen met uw aankondiging van een toename van dictatuur in het komende jaar?*

Dat is heel begrijpelijk, indien u begrijpt waar het om gaat. Een dictatuur kan gemakkelijk worden gevestigd, maar zij is veel minder stabiel dan in het verleden. En dit komt, doordat de krachten, die optreden, gelijktijdig een bewustwordingselement inhouden. Men zou dus kunnen zeggen, dat de dictator gaarne wordt aanvaard maar dat hij krachtens zijn dictatoriale positie op een gegeven ogenblik de wensen van zijn volgelingen buiten beschouwing moet laten; en op dat ogenblik dus zijn dictatuur weer zal zien aangetast. Maar dat is een kwestie, die over een langere termijn loopt. Het door mij gestelde is getrokken uit de feitelijke situatie op aarde. En hier blijkt dus, dat dictatuur een steeds meer bestaande neiging is. Deze neiging tot dictatuur is beperkt tot enkele jaren (ook dit heb ik erbij gezegd). Ze vloeit voort uit de ogenblikkelijke economische of politieke situatie en daarnaast ook wel degelijk uit het gevoel van zelfrechtvaardiging en van beter-weten, dat bij zeer velen op het ogenblik bestaat. Ik geloof, dat beide uitspraken niet definitief met elkaar in strijd zijn, omdat deze gastspreker m.i. een langere termijn heeft besproken n.l. de huidige vernieuwingsperiode; terwijl ik me op het Nu heb gebaseerd en daarbij dus de factoren heb aangehaald, die in deze tijd en in het komende jaar een grote rol zullen spelen.

- ❖ *Zodra zo'n dictatuur is afgelopen, heerst er naar alle waarschijnlijkheid chaos.*

Ja. Maar dictatuur komt meestal ook uit chaos voort, ongeacht of dat een feitelijke chaos is, een chaos in wetgeving, in economie of in status.

- ❖ *Zoals er in Brazilië op het ogenblik eigenlijk heerst.*

Inderdaad. En vandaar ook dat we kunnen aannemen, dat daar heel eigenaardige dingen gaan gebeuren. Ik hoop echter voldoende duidelijk te hebben gemaakt - en daar gaat het om - dat we hier bij die dictaturen dus te maken hebben met een ogenblikkelijk verschijnsel, dat samenhangt met de invloed, die het jaar regeert en gelijktijdig samenhangt met de kosmische invloeden, die in het komende jaar in een zeer snelle volgorde afwisselend en soms gelijktijdig de aarde zullen beroeren. Het is hierdoor, dat we dus die neiging tot dictatuur in het volgende jaar - en waarschijnlijk ook in het daarop volgende jaar - moeten aannemen.

Het zal u overigens opgevallen zijn, dat ik al mijn prognoses (indien u ze als zodanig wilt beschouwen) met een zeker voorbehoud stelde. Want als de mens juist reageert, worden deze dingen niet waar. Dan blijven ze eenvoudig verschijnselen, die voorbijgaan. En dat is juist de belangrijkheid van de door mij genoemde stelregels en in deze tijd meer dan anders (ze zijn altijd wel van kracht, maar nu zijn ze bijzonder van kracht, omdat men daarmee de gevaren kan weren, o.m. ook de wereldoorlog, waarvan ik sprak), die dus - gezien alle invloeden - op een bepaalde termijn zou kunnen beginnen, (want dat ligt in de mogelijkheden en stralingen tamelijk vast), maar waarvan we aannemen, dat ze - gezien het bewustzijn van de mens - voorbijgaan. En dan blijft er natuurlijk nog het voorbehoud: oorlog bestaat er altijd; oorlog kan toenemen zonder een wereldoorlog te worden zolang er geen grote verbonden of ententes zijn,

die ingrijpen of zich ermee bezighouden. Een van de gevaren is, dat de V.N. een gewapend ingrijpen zal proberen in een conflict en op een ogenblik, dat dat niet gewenst is.

❖ *U heeft het over een periode, die duurt van 1965 tot en met 1967. Wat is uw prognose na 1967 dan?*

Hierover is moeilijk een prognose te geven, omdat de beslissingen, die in dit jaar en ook in het volgend jaar vallen, eigenlijk het verdere verloop bepalen. Ik kan u b.v. zeggen, dat de oogst voor de landbouw in Italië dit jaar slecht zal zijn. Dan is dat waar, tenzij men - en wel zeer snel - bepaalde werken uitvoert en bepaalde voorzieningen treft op economisch terrein; en dan geldt die prognose niet. Als ik een prognose moet geven voor de jaren na 1967, dan kan ik zeggen: Indien er oorlog is, een wereldoorlog; en dan bevindt men zich midden in die wereldoorlog en zullen de grootste vernietigingen hebben plaatsgevonden. Zodat men dan een wanhopige periode van wederzijdse strijd doormaakt, waarbij men elkanders opbouw en poging tot opbouw frustreert. Na de vrede zal er dan zo weinig over zijn, dat praktisch een geheel nieuwe beschaving moet worden opgebouwd. Dat is dus één kant van de zaak. Maar we nemen niet aan, dat dat doorgaat. En dan moeten we dus zeggen: Wij nemen aan, dat na 1967 het aantal kleinere geschillen voortdurend afneemt; dat er een meer harmonische werking en invloed zal ontstaan, welke b.v. de economische verhoudingen tussen China en de westelijke wereld meer op de voorgrond zullen schuiven; terwijl gelijktijdig het zwarte ras zich meer zal laten gelden, doordat het aantal personen met geniale mogelijkheden, die zelfs op dit ogenblik grotendeel reeds geboren zijn, dan meer naar buiten toe gaan optreden en daardoor dus ook een totale vernieuwing teweeg kunnen brengen op zowel technisch-industrieel terrein als ook in de menselijke verhoudingen. Indien dat gebeurt, dan zal de periode daarna er nog steeds een zijn van herziening en opbouw, maar ze zal - dus in tegenstelling met wat in het eerste geval gebeurt - praktisch onmiddellijk plaatsvinden; d.w.z. ingaande met het jaar 1967. De opbouw zal dus gebruik kunnen maken van veel grotere reserves aan materiaal en mensen dan in het andere geval, zodat een vernieuwing in 1980 misschien reeds aardig zal zijn gevorderd. We kunnen aannemen, dat de periode van verdere geestelijke ontwikkeling (die m.i. zal duren tot ongeveer het jaar 2100) haar dus in vrede en met veel meer beheerstheid zal kunnen gadeslaan dan in het eerste geval. U zult dus begrijpen, dat ik mij hier niet gaarne vastleg. Want de mogelijkheid van die wereldoorlog acht ik in wezen beperkt of zelfs klein. Ik neem aan, dat langs geestelijke weg zeer veel ter voorkoming van die eindstrijd kan worden gedaan. Maar de geschillen, zoals ze bestaan en de strijd, zoals ze over de wereld plaatsvindt, kunnen we niet wegnemen. Dus indien alles gaat, zoals wij verwachten, dan kunt u stellen: Na het jaar 1967 krijgen we 1 of 2 jaren, waarin nogal wat verwarring heerst, maar de vernieuwing toch reeds meer kenbaar wordt. Daarna een opbouw, die haar eerste fase voltooit rond 1980, 1981. Daarna een sterke geestelijke ontwikkeling, die gepaard gaat met een vernieuwing van leefwijze en structuur, welke dan nog enkele honderden jaren duurt.

❖ *Dus u stelt uw prognoses uit conclusies en niet als een soort zien.*

Nee. Want de toekomst kan nooit volledig worden gezien. Als ik het hier heel simpel mag stellen: Er zijn altijd verscheidene mogelijkheden. Elke mogelijkheid impliceert een volledig ontwikkeling. Elke mogelijkheid bestaat binnen het Goddelijke of binnen de waarheid en kan dus worden gezien als een parallellijn in de tijd. Welke parallel de huidige mensheid tot de hare maakt, kan niet worden gezegd. Men kan slechts zeggen, dat er bepaalde mogelijkheden bestaan en dat één daarvan de feitelijke mogelijkheid van deze mensheid is. Een waargenomen symbool kan als zodanig slechts worden geïnterpreteerd, indien we in staat zijn het gehele voorgaande verloop te volgen. En aangezien dit - zelfs met geestelijke mogelijkheden - een zeer langdurige bezigheid is, waarin dan door de interpretatie nog bepaalde onzekerheidselementen optreden, ben ik - zoals over het algemeen wordt gedaan, als men een prognose stelt - uitgegaan van de mij bekende invloeden en waarschijnlijkheden en heb daarop voor het komende jaar (en daarvoor is dit zeer goed mogelijk) a.h.w. een toekomstig resultaat geëxtrapoléerd. Bij dat extrapoleren is rekening gehouden met de fragmenten van tijd, die ons bekend zijn.

❖ *Ligt de weg van de mensheid als zodanig (als entiteit gezien) vast?*

Nee. Beginpunt en einddoel liggen vast. Elke fase van de weg, die wordt afgelegd, beperkt het aantal mogelijkheden, die er verder zullen zijn om het einddoel te bereiken; maar het zullen er altijd verscheidene zijn. Het keuzemoment blijft praktisch bestaan tot het ogenblik waarop het ik alleen door beperking (dus de terugkeer tot de kern) a.h.w. zijn weg kan gaan. Vanaf dat ogenblik neemt de vrije keuze van de mens en daarmee het vastgelegde van de weg der

mensheid af. Maar zelfs tot het laatste toe blijven er altijd tenminste 7 wegen bestaan. En die 7 komen voort uit de 9, welke weer voortkomen uit de 12 (dat zijn de kosmische wegen), die voeren tot algehele bewustwording. Aangezien het keuze-element zo groot is, moet worden gesteld: Noch voor de enkele mens noch voor de mensheid als geheel liggen alle gebeurtenissen vast. Er bestaat een vrijheid van keuze, die wordt bepaald door de mogelijkheden die er nu bestaan, voortvloeiend uit de weg die in het verleden is afgelegd plus de vrije wil van mensheid of individu. Slechts het einddoel is volledig zeker.

❖ *Tijdens de laatste Ster-avond werd de voor mij merkwaardige zin gesproken: En dit zal geschieden, wanneer de tijd van het zwarte ras is afgelopen. Dit naar aanleiding van het feit dat een juiste mentaliteit in de wereld de overhand zal krijgen. Wat bedoelt men een deze zin?*

Het is voor mij moeilijk te interpreteren wat een ander heeft gezegd, als u zegt wat bedoelt men daarmee? Ik kan dus alleen een benadering geven. En die benadering is als volgt: Het zwarte ras is op het ogenblik t.o.v. de andere rassen het meest primitieve; het is daarbij ook in vele opzichten op het ogenblik het meest vitale. Het zal duidelijk zijn, dat - zelfs indien andere rassen komen tot een erkenning van rassengelijkheid en een gelijkheid van mentaliteit - dit zoveel jongere en meer vitale ras (jonger en vitaler in ontwikkeling) zich daartegen zal blijven verzetten. En pas wanneer het zelf een machtsmoment heeft gekend, waarin het dus tot rijpheid en tot het aanvaarden van verantwoordelijkheid in de volste zin des woords is gekomen, zal ook dit zwarte ras zich kunnen invoegen binnen het geheel der mensheid, zonder zichzelf daar te zien als bevoorrecht of miskent. Dit laatste is op het ogenblik het geval. Er bestaan echter reeds enkele staten, waar het bezit van een zwarte huid wordt gezien als een goddelijk privilege.

Het zal u dus wel duidelijk zijn, dat wanneer gezegd wordt wanneer de tijd van het zwarte ras voorbij is, daarbij kennelijk wordt bedoeld op de groei- en rijpingsperiode, die dit ras (dit deel van de mensheid dus) op het ogenblik begint door te maken. Het zegt niets over de werkelijke machtsverhoudingen in de toekomst. Het zegt wel dat initiatief, ontwikkeling e.d. dus in de komende periode allereerst van het zwarte ras moeten worden verwacht. Hoe lang die ontwikkeling duurt, is moeilijk te zeggen. Maar als u mij vraagt om daar een slag naar te slaan, dan zou ik dat schatten op rond 2100 jaar (2142 eigenlijk). En nu weet ik niet precies wanneer ik dat moet beginnen, maar ik neem aan, dat ik er nog een paar jaar van zou kunnen aftrekken. Het is dus een bepaalde periode, waarop bedoeld is. En naar ik aanneem, heeft men dit zo geformuleerd om duidelijk te maken, dat het einddoel van de mensheid - althans in haar huidige vorm - nu nog niet te bereiken is. En dit betekent ook, dat de overname van de aarde door een volgend wortelras dan eveneens moeilijker wordt vóór die tijd.

❖ *Jozef Rulofs stelt het zo, dat er in zekere zin in een mens een kosmische ontwikkeling, een lichamelijke evolutie; en dat het negerras zal uitsterven; en dat de incarnaties van de negers in het blanke ras zullen overgaan.*

Ik ben het daarmee niet eens om de doodeenvoudige reden, dat indien wij uitgaan van de levensmogelijkheid (dus de geschiktheid van het voertuig voor het menselijk bestaan) het negerras op het ogenblik gemiddeld beter is dan het blanke ras. Daar krijgen we dus de mogelijkheid, als we over voertuigen spreken. Als u mij nu vraagt wat ik daarvan denk, kan ik alleen dit zeggen: Wanneer de mensheid als geheel een bepaalde ontwikkeling heeft doorgemaakt, kan zij komen tot harmonie. Zolang een deel der mensheid nog niet vol ontwikkeld is, zal er altijd een onevenwichtigheid blijven bestaan. Indien we aannemen, dat de negers behoren tot dat deel van de mensheid en van de wereld, dat belangrijk genoeg is om invloed uit te oefenen (dus één factor vóór het zwarte ras) en dat nog niet ver genoeg is gevorderd in erkenning en aanvaarding, in innerlijke kennis misschien ook, om in het mensenras als geheel te passen, dan moeten we dus wel zeggen, dat het gestelde door die leraar zeer aanvaardbaar is; en dat misschien - wanneer dat is bereikt - het zwarte ras uitsterft. Maar ik ben bang, dat dan ook het blanke ras als zodanig uitsterft; en het bruine ras, het rode ras, het gele ras.

❖ *Er zijn toch reeds diverse rassen uitgestorven?*

Dat ben ik met u eens, wanneer u doelt op het verre verleden. Wanneer u op het heden doelt echter niet, omdat we zelfs nog voorbeelden van b.v. de Aurignac-mens nog in leven kennen op deze wereld. Die zijn nu pas werkelijk aan het uitsterven, n.l. in Australië. Maar voor de rest zien we op het ogenblik nog heel veel primitieve vormen bestaan. De kern van de

bewustwording der mensheid als geheel is dus een synthese, een samenvloeien, waarin de eigenschappen, de capaciteiten en mogelijkheden van alle rassen samenkomen, gezamenlijk en evenwichtig worden gebruikt en daardoor het aanzijn kunnen geven aan een nieuwe vorm van mensen, die hoger staat dan de huidige. Dat is zo ongeveer, wat ik erover kan zeggen.

❖ *Een mededeling van de Christus in de bijbel is: Het kan zijn, dat de houding van de mensen zo is, dat de tijden moeten worden vervroegd.*

Waar staat dat in de bijbel? Ik kan me niet herinneren, dat deze uitspraak in een van de Evangelieën in de door u gestelde volgorde en woordkeuze voorkomt.

❖ *Het staat er wel in. Ik heb het gelezen, maar kan op dit moment niet zeggen waar. Maar het staat er.*

Zou het dan niet verstandiger zijn om te wachten tot u weet, waar het staat?

❖ *Ja. Maar daaruit blijkt toch ook, dat er misschien een mogelijkheid kan bestaan dat God de mens te hulp komt in zijn ontwikkeling.*

Sta me toe, dat ik hier even interrumppeer. U gaat uit van een bijbelcitaat, dat voor zover mij bekend is onjuist is. U bouwt op dit - volgens mij - onjuist geciteerde een stelling, die u in overeenstemming brengt met uw persoonlijke ervaring. Maar als het punt van uitgang niet is bewezen juist te zijn, is al het verdere waardeloos. Dan kunt u hoogstens zeggen - en dat is dan de enige vraag, die voor mij te beantwoorden valt -: "Geloof u niet, dat God de mensheid zal bijstaan om sneller te evolueren?" Daar komt het wel op neer. En dan kan ik alleen antwoorden: Ik geloof niet, dat God de mensheid zal bijstaan om te evolueren, omdat God immers in het begin het totaal der mogelijkheden heeft vastgelegd en zo heeft bestemd, wat voor de mens mogelijk is. Indien de mens aan God kracht vraagt, zal God die geven volgens de wetten en regels, die Hij in het begin heeft gesteld. Indien de mens verwacht, dat God zal ingrijpen, zonder dat de mens eerst heeft gereageerd, zo verwacht hij dat God zal ingaan tegen Zijn eigen scheppingsbesluit; en dit acht ik onmogelijk.

❖ *De mens, die geestelijk streeft, is in de afgelopen jaren grotendeels gesteund door mededelingen van de geest, door geestelijke leiders, ook hier op aarde. Uit uw woorden heb ik nu opgemaakt dat de mens in deze jaren, waarover u het heeft, op eigen benen moet gaan staan; dus a.h.w. als kleuter uit de loopleidsels moet loskomen. Is dat nu alleen voor deze jaren, of is dit een definitieve periode?*

Laten we hopen, dat het een definitieve periode is. Maar voor dit jaar is het in zoverre nodig, dat degene, die zich te sterk bindt in deze jaren, slaaf wordt. Hij wordt zo sterk gedomineerd, dat zijn eigen erkenning en daarmee zijn eigen bewustwording daarvan schade ondergaat.

❖ *Nog één vraag over de lichtgolven. Ik hoor daarover zo vaak spreken; over rood licht, blauw licht, wit licht. Het is me niet duidelijk wat dat inhoudt. Of staat het ergens beschreven?*

Ja, het staat wel ergens beschreven. Wat wij hier aanhouden als kleurbetekenis, is de betekenis, zoals u die kunt terugvinden in de kabbalistische stellingen, de alchemistische stellingen van de mystieke alchemie; en daarnaast zult u het ook in het oosten tegenkomen, zij het met zwakke varianten. U zult daarvan een misschien niet volledige maar toch wel redelijke weergave kunnen vinden bij de Theosofen. Terwijl u ook bij bepaalde meer moderne mystici (tot zelfs Heindel toe) die weergave aantreft. Wanneer wij spreken over kleuren, dan geven we daarmee de kosmische werking aan, die door de kleur (dat is in feite dus een straling die geen kleur heeft) die wij eraan geven de werking weergeeft van een of meer planeten, zoals die weer in de astrologie bekend zijn. Of - zo u het anders wilt stellen -: De inwerking van of de samenwerking door bepaalde Elohim, Heerschappijen, Sefhiroth, enz., zoals die in de Kabbala staan beschreven. De kleur betekent dus een zekere mentaliteit. Als wij spreken van een golf van licht in een bepaalde kleur, dan willen we daarmee weergeven, dat een invloed, die de aarde bereikt, resultaten te voorschijn roept, die vergelijkbaar zijn met de eigenschappen, die wij in voornoemde geschriften toekennen aan licht van die kleur of aan de straal van die kleur.

❖ *U zei, dat deze lichtgolven ook bewustzijnsmogelijkheden geven of inhielden.*

Ja, dat is heel begrijpelijk. Misschien mag ik een gelijkenis gebruiken. Als u een rode opdruk hebt en er is rood licht, dan wordt het een beetje onleesbaar. Aan de andere kant weten we dat tekens, die normaal niet zichtbaar zijn, door een bepaalde bestraling (ultraviolet is daarvan een aardig voorbeeld) plotseling scherp zichtbaar worden. Dat betekent dus, dat bestaande waarden door bepaalde golven van licht scherper worden gedefinieerd, dus gemakkelijker te

erkennen zijn. En dat impliceert weer dat degene, die wil leren, door de invloed van een dergelijke golf nieuwe feiten - tot nu toe verborgen - voor zich geopenbaard ziet. En natuurlijk ook nieuwe mogelijkheden en wegen.

❖ *Dus het is zuiver individueel, zoals je op zo'n straal reageert.*

Ja. Het ligt in de eerste plaats ten dele aan uw eigen bewustwording of aan de straal, waartoe u behoort (dat kunt u ook zeggen). Want al, wat tot uw straal behoort, zal voor u dus belangrijker zijn; en in de tweede plaats ook aan uw wijze van zoeken en streven. Hoe eenzijdiger de mens dus is in zijn beleving, in zijn nazoeken van de feiten, hoe meer hij blind zal blijven voor dingen, die toch wel zeer kenbaar en duidelijk geopenbaard worden. Maar dat is zijn eigen zaak. Het is voor hem dan mogelijk die dingen te zien en te ondergaan. Wat hij ermee doet moet hij zelf weten. Dat is precies hetzelfde, als wanneer ik u een groot aantal spijzen voorzet. Dan is het helemaal uw eigen zaak om honger te lijden, ervan te eten of er te veel van te eten misschien; alles naar uw eigen verkiezing. U moet deze kosmische golven dus beschouwen als een soort meesterkoks, die u de verschillende taarten van kosmische bewustwording voorzetten, het aan u overlatend om ze al dan niet aan te snijden. Ik hoop, dat het duidelijk is.

❖ *Als ik het goed gehoord heb, heeft u zo even gezegd: U prefereert de zwarten nu boven de blanken. Wat bedoelt u daarmee?*

Ik heb niet gezegd dat ik ze prefereer. Ik heb gesteld, dat wanneer het gaat over fitheid van voertuigen (iets, dat werd gesteld in verband met een theorie of een leerverkondiging door Jozef Rulofs, die mogelijk niet helemaal juist werd begrepen), dus over de beste voertuigen, dan zijn de negers van heden lichamelijk bekwamer, vitaler, gevoeliger (op de juiste wijze dan en ook ongevoeliger op de juiste wijze) dan de blanke. Lichamelijk is dus het zwarte voertuig op het ogenblik in vele gevallen te prefereren boven het blanke.

❖ *Omdat het dichterbij de natuur staat?*

Ondermeer. En ook omdat het dus niet door een bepaalde vorm van cultuur misbruikt is en een deel van zijn eigenschappen en mogelijkheden reeds heeft verloren.

Kunnen we nu sluiten, vrienden? Ik wil u dan wijzen op een paar punten, die we eigenlijk nog niet hebben aangeroerd. Want aanpassing aan het Nu, aan het heden, kan natuurlijk worden gebaseerd op algemene regels en stellingen. Maar is het niet duidelijk, dat een werkelijke aanpassing - buiten die regels om - ook pas dan mogelijk wordt, wanneer het ik in zich een bewustzijn verwerft? Het is niet zozeer datgene, wat wij leren of datgene, wat wij zijn, dat onze mogelijkheden en aanpassing zal bepalen. Het is de kracht, die er in ons leeft (en niet zozeer de krachten die buiten ons zijn) welke bepalen zal waarheen we gaan of wat we zijn.

Het is gemakkelijk om in deze dagen te spreken over b.v. onthechting. Maar onthechting heeft alleen dan zin, indien er een ander doel in de buurt van het ik bestaat, dat - ongeacht die onthechting - de levensstimuli blijft behouden. Het is niet de bedoeling, dat de mensheid wegevolueert naar een andere wereld zonder meer. Er is hier op aarde nog veel te doen. En daarom moeten we begrijpen, dat met al het voorgaande:

De kern van de waarheid deze is: In u ligt de oneindigheid. Zolang dit voor u een oneindigheid blijft waaruit bepaalde punten niet naar voren komen, zal die oneindigheid in u nutteloos zijn. Ze zal zijn als een oceaan, waarvan u het wezen niet begrijpt, waarvan u niet weet wat er onder de waterspiegel is, waarvan u niet weet waarheen zij zich beweegt of waarom. Pas als in het ik een inzicht wordt geboren, dat bepaalde facetten van de oneindigheid, die er in dat ik-bestaan, als noodzakelijk en als juist voor het ik erkent, pas als men in staat is zich deze delen van die oneindigheid in het ik voor te stellen en ermee te werken, krijgt het leven zijn zin en kan een ontwikkeling vaak buitengewoon snel werkelijk plaatsvinden.

Een tijd van vernieuwing is ook een tijd van bewustwording. Een bewustwording tegen uw zin in, kunt u niet ondergaan. Wat u krijgt, dat vergeet u zo weer. Alleen datgene, wat u in uzelf verwerkt in uzelf wel te verstaan, is van blijvende waarde. En daarom gaat het er in deze dagen juist om vrij te zijn en geen slaaf te zijn, omdat u dan in uzelf uit de innerlijke oneindigheid die punten kunt putten, die voor u betekenis hebben, waarmee u kunt leven en werken, waaruit u voor uzelf iets kunt opbouwen, dat moer is en dat sterker is dan al die uiterlijkheden, waarover we spraken.

Aanpassing betekent niet alleen maar een aanpassing aan de wereld of aan een kosmische kracht. Het betekent vooral, eerst weten wat u bent opdat ge dat ik kunt aanpassen. Wat u bent in de oneindigheid, kunt ge niet weten. Maar ge kunt delen van uzelf kennen. Ge kunt delen van uw wezen, van uw wensen, van uw noodzaken en uw wil in uzelf constateren. Ge kunt krachten in uzelf constateren. En als ge weet, wat die kracht, wat die werkingen, wat die waarheid in uzelf is, dan begint het werkelijke proces van aanpassing.

Omdat ge dan dit innerlijk ik, dit deel van de oneindigheid, moet invoegen in het geheel van de wereld, waarin ge nu bestaat.

Omdat ge de krachten, die er in u zijn, harmonisch moet maken met die grotere krachten, die de wereld beïnvloeden.

Omdat ge dat, wat in uw eigen lot bestaat, moet invoegen in het lot van de wereld, zonder uzelf te verliezen. Dat is het belangrijke.

Een aanpassing aan de werkelijkheid, de werkelijkheid van het heden, is mogelijk aan de hand van enkele eenvoudige regels, hoe moeilijk ze ook zijn in de praktijk. Maar ze wordt pas een bewuste, een werkelijke aanpassing, als het ik in zich zijn doel heeft gekozen en dit als juist heeft erkend; als men in zichzelf een ontwikkeling doet plaatsvinden en vanuit die ontwikkeling de wereld benadert, haar ondergaat en in die wereld aan betekenis gewint.

De mens, die in deze wereld niets voor anderen betekent - en dat is niet een kwestie van waardering maar van bestaan - heeft in het hiernamaals ook geen betekenis en heeft innerlijk ook geen betekenis. Het is de betekenis, die ge gewint, de wezenlijke betekenis voor mens en mensheid en het is de erkenning van uw ogenblikkelijk doel, dat wat in u ligt, wat u gelijktijdig kunt delen met de mensheid, dat bepaalt in hoeverre u van belang bent. En als u van belang bent en u wilt dat de wereld zich naar u voegt, dan brengt ge die wereld ten onder en u belet uzelf verder te gaan.

Het is onze taak om wat wij innerlijk bereiken onopvallend en zonder gezag, maar met volledige inzet van onze persoonlijkheid, via eigen initiatief ook, in die wereld in te voegen. Samenklinkend met de tendensen die er heersen, aanpassende aan alle economische, politieke of menselijke omstandigheden, die er in het leven bestaan.

Een aanpassen aan het Nu op de juiste wijze wil zeggen: met begrip voor de wereld en voor wat erin die wereld gebeurt, een erkennen van uzelf en van het doel, dat u innerlijk hebt gekozen een harmonie scheppen, waardoor u voor de wereld betekenis heeft en de wereld zelf u helpt om uw doel te bereiken. Maar ook om steeds beter die nog niet erkende delen van de oneindigheid in uzelf te definiëren, zodat ge kunt zeggen:

Zie, ik ben méér dan mens geworden en ik kan de mensheid verlaten. En gelijktijdig ben ik méér mens geworden. Want door mijn erkenning zal ik haar dienen, tot zij haar voleinding in haar geheel heeft bereikt.

Dat, vrienden, is mijn slotwoord. Ik dank u allen voor uw aandacht en ik hoop dat u aan deze laatste evenveel aandacht zult wijden als aan alle prognoses. Ik hoop ook, dat u niet zult vergeten, dat het juist in deze dagen zeer belangrijk is uw woorden op een goudschaaltje te wegen en zeker te zijn van hetgeen u zegt. Ik heb dit gedaan voor zover het mij mogelijk was.

Ik hoop, dat u in de geest van een eerlijke poging mijnerzijds u de wereld te doen kennen, zoals ze nu is met de problemen van nu en een poging om u te doen beseffen hoe u daarin moet zijn, uiterlijk en innerlijk, dit alles zult begrijpen en opvatten. En wanneer dit doel ook maar enigszins bereikt is, dan ben ik u dankbaar voor de mogelijkheid tot spreken, die u mij hebt geboden.